

Squamanita contortipes

Slät knölfoting

Storsvampar, Basidiesvampar

Klass: *Agaricomycetes*, **Ordning:** *Agaricales*, **Familj:** *Agaricaceae*, **Släkte:** *Squamanita* (knölfotingar), **Art:** *Squamanita contortipes* - slät knölfoting (A.H.Sm. & D.E.Stunz) Heinem. & Thoen **Synonymer:** *Cystoderma contortipes* A.H.Sm. & D.E.Stuntz

Kännetecken

Slät knölfoting är en liten vitsporig skivling, vars fruktkroppar växer ut från en sklerotieliknande bildning (fotens nederdel). Hatten är först klocklik till välvd, sedan utbredd, grå till gråsvart, någon gång med violett ton i kanten, mot mitten nästan svart, mot kanten ljusare, som ung fjunig av snart försvinnande velum, med åldern strierad i kanten och då, sedd uppifrån, förvillande lik gräshätta *Mycena aetites*, som ofta förekommer på samma lokaler. Skivorna är tunna, först ljust grå, med åldern mörknande. Fotens överdel (den egentliga foten) är gråaktig, något ljusare än hatten, som ung småfjällig av snart försvinnande velum, vid övergången till nederdelen tjockare. Fotens nederdel (svampens sklerotieliknande förstadium) är ofta dubbelt så tjock som överdelen, inte sällan förgrenad, slät, gul till vitgul, ofta urbleknande. Sporererna är runda och färgas blå i Melzers lösning. Grynig knölfoting *Squamanita paradoxa* har ett liknande utseende men fotens nederdel är inte slät utan grynig av ockrafärgade velumrester, vilka också hos unga fruktkroppar kan finnas på hatten.

Utbredning och status

Slät knölfoting är funnen på ett fåtal svenska lokaler i Skåne, södra Västergötland och Dalsland. Arten är inte känd från övriga nordiska länder. Utanför Sverige finns bara publicerade fynd från USA och Skottland.

Ekologi

Samtliga svenska fynd av arten är gjorda på mager naturbetesmark, ofta tillsammans med *Galerina pumila* och gräshätta.

Hot

Skogsplantering, spridning av gödning eller igenväxning på grund av upphörd betesgång är de viktigaste hoten.

Åtgärder

Lokalerna bör skyddas och hävdas på traditionellt vis med måttligt bete av nötkreatur. Gödsling måste undvikas.

Litteratur

Stridvall, L. & Stridvall, A. 1994. Släktet *Squamanita* Imbach i Sverige. *Jordstjärnan* 15(1): 24–37.

Författare

Anita & Leif Stridvall 1997.